

Slipp köer - sök vård utomlands

Antalet svenskar som söker vård utomlands blir allt fler.

Ulrika Lundmark, 35, är en av dem.

I Sverige var väntetiden för operation två år.

Då åkte hon till Spanien och fixade ryggen.

- Jag hade kanske inte levt i dag, eller åtminstone hade jag suttit i rullstol, om jag inte opererats, säger Ulrika.

Allt fler svenskar tröttnar på de långa vårdköerna, och på att inte få hjälp på svenska sjukhus. De söker vård utomlands i stället.

Det senaste året har antalet svenskar som får utlandsvård ökat enormt, visar färsk statistik från Försäkringskassan. Förra året beviljades 954 ansökningar. År 2004 var antalet 147.

Ulrika Lundmark var strax över 30, hade tre barn, man och hus. Hon var utbildad sjuksköterska och trivdes med sitt yrke.

Skulle få vänta flera år

Men dagarna tillbringade Ulrika i sängen - ätande starka morfintabletter. En personlig assistent hjälpte henne att duscha.

- Mina ryggproblem var gigantiska. Jag kunde inte skjutsa mina barn till träningen, inte jobba, inte gå till kompisar på middag.

Ulrika föddes med en svag rygg. Efter årtal av sjukskrivningar och läkarbesök fick hon besked om att en operation var den enda utvägen.

Men den kunde inte genomföras förrän ett par år senare.

- Det fanns inte i min världsbild. Jag orkade inte ha det så.

Genom vänner kom hon i kontakt med en ryggkirurg på en privat klinik i Malaga. Eftersom Ulrika inte kunde ta sig ur sängen flög läkaren till Ulrika i Boden och undersökte henne.

Foto: ALF LINDBERGH

*Ulrika Lundmark med dottern Johanna:
"Jag fick mit liv tillbaka. Det är rörande att se hur glada mina barn blev när jag kunde följa med ut i lekparken.*

Smärtorna försvann

Tre veckor senare låg Ulrika på operationsbordet i Spanien. Hon fick två nya diskproteser inopererade.

- Redan dag ett kände jag en förbättring. Efter tre-fyra veckor släppte smärtorna successivt.

I dag - två år efter operationen - kan Ulrika arbeta halvtid.

Ulrika tycker att alla som inte får hjälp i Sverige ska undersöka möjligheten till vård utomlands.

- Jag tror att det finns hjälp för alla. Men det är inte självklart att man får pengar från Försäkringskassan. Jag har själv fått avslag, men har överklagat beslutet.

Så här gör du när du söker vård utomlands:

En person som är försäkrad i Sverige kan välja om han eller hon vill få vård i Sverige - eller i annat EU-land.

Det allra vanligaste är att man först får sin vård, och att man ansöker om ersättning från Försäkringskassan (FK) i efterhand.

FK kan inte ge några förhandsbesked. Det går alltså inte att ringa till FK och fråga om en viss vård kommer att ersättas.

Kravet för att få ersättning är att motsvarande vård, i alla fall huvudsakligen, ska finnas i Sverige.

Det går bara att få ersättning för sjukdomar som behandlas inom det allmänna sjukvårdssystemet. (Alltså inte plastikkirurgi eller ögonlaser.)

Samla på dig mycket dokumentation, t ex journaler och läkarutlåtanden, över den vård du har fått.

FAKTA/

Det här söker vi vård för utomlands

- 1 Tandvård
- 2 Nacksador
- 3 Ortopedi
- 4 Tumörsjukdomar
- 5 Kirurgi
- 6 Medicin
- 7 Gynekologi/barn
- 8 Rehabilitering
- 9 Ögonsjukdomar
- 10 Öron, näsa, hals

Hit åker vi oftast för att få vård:

- 1 Finland
- 2 Tyskland
- 3 Spanien
- 4 Estland
- 5 Polen
- 6 Norge
- 7 Danmark
- 8 Frankrike
- 9 Ungern
- 10 Cypern

Ansökan måste ha kommit till FK senast två kalenderår efter det att vården betalades. FK betalar inte för resor eller logi.

■

Bifoga alltid information om behandlingsmetoden och om den utländska vårdgivaren.

■

Bifoga originalkvitto, alternativt en räkning i original.

Av **ANNA WAHLGREN**

anna.wahlgren@expressen.se

Publicerad:

2006-01-28 06:13

Uppdaterad:

2006-01-28 10:44

Kort URL till denna sida: <http://expressen.se/index.jsp?a=514920>